

Erdélyi Híradó.

1831-dik Esztendő' Utolsó Negyede.

Kedden, December' 6-kán, — $\frac{12}{6}$

Lengyelország. Prussia. Németalföld. Nagybritánia. Görögország.
Franciaország. Hirdetés.

LENGYELORSZÁG.

A' Francia Tribune Gen. Ramorionak következő levelét közli: Drága kedves Barátim! leveleteket, mint a' Gitton úr levelében zárt néhány rendelkezésre való választokat, — vettem. Ezt Rychowból írom, Austriai Gallitziának egy kis várossából hol veszteglést tartok, és a' hol ha lehet, Franciaországi útamba adandó passusomat megvárom. Környüllásoson előszámlálni történeteimet igen hosszú lenne, azonban valamit még-is közleni akarok veletek. Bohinowból az ármáda Varsóba ment, hol a' roszt gondolkozásnak véres revolutiot támasztottak, a' fen álló igazgatást letették, 's a' fő-batalmát egy nagyra-vágyó árulónak kezei közé adták. A' fő Generalis elmellőztetett. Idegen születésem okozta hogy nem engem választottak; de így is miuthogy a' nemzet és az ármáda engemet nagyon szeretett, az új előlülő' politikája azt kívánta, hogy az árnadának több mint fele részét, a' legválogatottabb seregekből, az én Kommandóm alá adja. — Ezen előlülő'nek ebben következő czélja volt: azon szín alatt hogy

Varsót eleséggel felkészítse, kiküldötte seregeimet Varsóból, hogy azokat a' Visztula' jobb partján lévő ellenségtől eltávolíttassa. Én tehát kiindultam és katonai fordulásokat tettem hogy Varsónak eleséget szerezhessék, és az Oroszokat megtámogjam. — Én őket Kruskánál érttem-bé 's néhány óráig tartott csatázás után kényszeríttem magokat vissza vonni. Két nappal azután megütközvén, tökéletesen megvertem őket, egy orosz Generalis, több zászlók és 2500 Oroszok estek kezünkbe. Innen egész Béjeczáig nyomultam, mely egy erős város, és a' melyet én minden bizonnyal megvettem volna, ha azon sok parancsolatok és ellen parancsolatok, melyeket az áruló Krukowieczki Varsóból küldözött, meg nem akadályoztattak volna. Még-is mindazonáltal, mivel már egyszer ezen város előtt állottam, és jól tudtam hogy az Oroszoknak abban igen sok hadi készületek 's nevető raktáraik vagynak, legalább rájuk akartam ijeszteni, — és itt történt az, a' mi még soha katonai munkásságokban nem esett-meg. Hogy az Oroszokat megcsalhattam megizentem

reggel az ők Fő-vezérjeknek, hogy ha ő megütközni akarna, mint becsülletes emberek a' szabad mezőn megmérkezhetnének, hogy a' Várost megkíméljük, és hogy ő azután a' Várost hagyná oda; ellenkező esetben kénytelen lennék a' Várost ágyuztatni. Ezen jelentésre az Orosz Generalis ki-is állított 20,000 embert és igen erős ágyuzó sereget a' Bejeca felett lévő hegyeken. — Estve, éppen azon pillanatban, melyben az én seregeim parancsolatot kaptak a' visszatérésre, én 500 emberrel hátra maradtam, megtámadtam Terespolt Bejeca előtt, hol az ellenségnek két bataillonja feküdt, ezek a' hidan által futottak, felégették ezt magok után, és erre a' Oroszok, — kik azt gondolták hogy én a' Várost akarom megkerülni, — töstént elkezdettek egész erejeből ágyuzni. Egész éjjel vetették a' haubitzákat tulajdon raktáraikba, 's hadi-készületeikbe, és a' külső városba. Mi részünkről egy puskát sem süttöttünk-el. Midőn én láttam hogy az Oroszok így neki tüzesedtek tulajdon magok pusztításoknak, — mentére hagytam a' dolgot, megfordultam sereggemmel, 's hátra hagytam az ellenséget más nap reggel tulajdon bámulásának. Három nappal azután Mondjenben voltam, hol parancsolatot kaptam seregeimmal megállapodni. Nem hivatalos, hanem csupa szóbeszédből hallottam Varsónak megtámadtatását. Jól lehet parancsolatom nem volt rá, mégis mindjárt egybe-szedtem seregeimet, 's Varsó felé indultam, szollottam, derék gyalogságomnak, 's ezen megfoghatatlan emberek neki bátradtak, 's a' nélkül hogy megnyugodtak volna siettek Varsóba. De haszontalan fáradozás! 20 órányi járásra Varsótól tudtam-meg a' szomoru tudósítást, hogy az Oroszok (mint tulajdon tudósításokban mondották) használván az én távol léteemet Varsót megtámadták és

megvették. A' história ezen gyalázatos árulást meg fogja ítélni. Azon Generalisok, kik ebben segéd kezeket nyújtottak az Oroszoknál maradtak. Csak hamar ezután csüggedni kezdettek katonáim, — néhány napi-parancsolatok megtartottak még egy bizonyos számot nékem, kikkel magamat az ellenség ellen napról napra oltalmazhattam. Végezetre 10,000 olvadván egybe 40,000 Orosz ellen kikkel szünet nélkül harcolni kellett, elvergődtem az Austriai határ-szélre, a' hol hadi tanácsot tartattam. Én javasoltam hogy az Austriaiak jelenlétekben ütközzünk-meg, — de a' hadi tanács elvégezte hogy hiában való lenne, a' háborút tovább folytatni. Nékem már több töltesem nem volt, 's midőn vég-romlásunk elkerülhetetlen vala, jobbnak tartottam az Austriai földre vonulni, 's az ellenségnek semmit hátra nem hagyni. A' leg jobb rendben mentek el magunkat az Austriai Császár hatalma alá, és a' cholera miatt vesztglés alá rekesztettünk. Már kétszer változtatták-meg mulatásunk' helyét, — el vagyunk egymástól szakasztva, sőt néhány adjutánsaimat-is elválasztották tőllem. De csak békességes-tűrés, — én mindent el tudok szenvedni, a' nyomorúságok erősítik a' férfút. Én eléggé ki vagyok ezekért fizetve azon résztvétele és nagyra-becsüllés által, melyet arántam a' derék Gallitziaiak mutatnak. A' Lengyel Damák mindenütt a' hol csak által-jöttem osztoztak epauletemben, 'sat. mindenik akart tőlem egy kis darabocskát kapni katonai czimerjeleimből, hogy azokat gyermekeik számokra megtartsák. Ah! ha Lengyelországban a' férfiak oly buzgó patrioták lettek volna mint az aszszonyok, úgy a' dolgok jobban állának. Későbbre meg fogom írni, további rendeltetésemet-is néktek. Mindnyájatoknak köszöntésemet. — Gen. R a m o r i n o.

A' hannoverai határszélről Nov. 10-én: Feles számú Lengyelek, kik a' kivándorlást szeretett hazájokból elébb becsülték az orosz királyi-pálcának feltételetlen hódolásnál, vettek útjokat egy néhány hetek óta a' prussiai határszélek felől, részint Hildesheimon 's magán Hannoverán, részint Göttingán 's Sollingon által Franciaország felé. Noha nagyobbára inkább kívántak volna keresztül Kasselen és Frankfurton, hol részint pénz, részint levelek és sok lengyelbarátok vártak rájuk, Strassburgnak menni, de ezt nekik a' kurhassiai határon fenálló hoszszas contumáctsiák lehetlenné tették. Nem elég tehát hogy feleségeiket, gyermekeiket vagyoniokat, 's a' mi a' Lengyel előtt legdrágább hazájok földjét el kelle hagyniok, hanem még a' Németország constitutiós Státusaiban-is, az inségben általutazó Lengyeleknek a' barátságos vendégi elfogadás megtagadtatott, vagy legalább nehezített. Sőt egy német újság nem átalotta a' szerencsétlen kibújdoklókat egy hoszszu cikkely helytelen gyalázással köszönteni. De, hogy valyon, mint ezen cikkely erősíti, a' Lengyel Nemzet felkelése csak a' demagogusok munkája volt-é, valyon megbukását a' sereg kialudt buzgóságának, vagy a' hadivezéreik hidegségének, árulásának kell-é tulajdonítani? — arról hiteles és közzétéendő oklevelek a' világot meg fogják győzni. A' ki a' lengyel kibujdosókat, részint fő rangukat, tisztos sebhelyekkel elboritva, bazátlanul, gyalog, 's hogy a' prussus bírtokból elsiessenek erős fárasztó utazással, ide Királyunk' szívesen-fogadó földjére érkezni látta; a' ki vette észre, hogy ők kiknek gyakran még a' legszükségesebb sem volt meg útjok folytatására, egyébért panaszra nem fakadtak csak elvesztett hazájokért; a' ki tapasztalta végre azon ön-

megtagadást, melyel ezen bajnokok kikerre Európa bámulva tekintett, magok tetteikről szóba ereszkedni sem akarnak — annak bizonyosan kettőztetett hajlandósággal dobog szíve ezen nemes nemzet arant. Ki hiszi azt el, a' mit azon újságíró hitetni akar, hogy a' revolutio' fejei a' pénztárak' elragadozásával gazdagultak, ha megtudja hogy éppen azok szinte minden pénz 's pénztérő nélkül érkeztek határunkra, és hogy egy Lelewell az esztendő és szenvedések alatt meggörbedve, inkább folytatja útját a' sanyaru időben gyalog, mintsem a' szívesen ajánlott gyamolítást idegen kéztől elfogadja? Bár német hazánk minden országlásai követnék az Austria' nemes bánását, 's a' szerencsétlen kivándorlóknak legalább békés menedékhelyet engednének! Bár az a' hév részvétel, mely míg a' lengyel ügy győzoi látszott, Németország' minden részeiből titkolatlan hangzék, most gyászos eleste után ne aludna egészen-ki, hanem hacsak a' szív csendjében-is elevenen 's melegen maradna! A' Miltiades és Themistokles tetteit követő például teszik a' gyenge ifjuság' élébe, a' francia járom alól felszabadítandó Német függetlenség' harcának emlékezete édesen rebeg még sok igaz német szívben; — hát csupan egy a' maga függetlenségéért folytatott harcában elvérzett nemzet aránti részvétel legyen-é vétek?

PRUSSIA.

Berlin, Nov. 5-kén: A' mái nap közönségessé tétellett azon politzáji rendszabás melyel minden Prussiába tartozkodo Lengyeleknek megparancsoltatik hogy idegen felvett neveikről tegyenek-le. Ezen rendszabásra a' következő környül állás szolgáltatott alkalmatosságot: „Uminski Generalis tikon Berlinbe érkezett, egy napot 's egy éjjel a' francia követségi palotába mulatott, 's onnan berli-

ni passussal mint francia kur Párisba utazott. A fenn említett rendeléssel megakarják a több ily magokat elő-adható eseteket akadályoztatni. A mint mondják a francia Követség egy berlini Bankier-házat meghatalmazott, hogy a Párisba utazó lengyel szökevényeknek úti pénzt adjon. Hasonló útasítások mentek több Königsbergi kereskedő házakhoz-is.

Berlinben a Cholérában Nov. 18-ig; mindössze megbetegedtek 2150-an, ezek közül megholtak 1549 meggyógyultak 725-tön.

NÉMET ALFÖLD.

November 9-én: Gentben, az „*Írás Leopold Herceghez*“ czimü minapában megjelent Orángistai könyvecskéből 500 példányból álló csomót tartóztattak-le a Diligencen. — Ugyan ott Nov. 10-én, azt mondják, egy Orángista zászló találtatott egy fán, nem meszse a strázsától.

Herzogenbuschból Nov. 10-én jelentik: A tábor naponként még szembetűnőleg szaporittatik mind gyalogsággal, mind lovassággal. Kevés napok alatt a tartalék osztály egy harmadik brigáddal neveltetik. Más felől az hallatik, hogy a lovassági tárok 700 lovaknál többet küldöttek, vagy fognak küldeni a táborhoz. Mind ezen rendszabások kezességül szolgálnak, hogy országlovszékünknek nem gondolatja, hogy magát a londoni Konferenzia' határozásainak vakon alája vesse.

Brüssel, Nov. 11-én: Hollandiának előre könnyen elláthatott politikája, a londoni Konferenzia' 24 cikkelyeire nézve, mind inkább inkább fejlődik-ki. Kikerülő feleleteket adnak, felvilágosításokat kívánnak, gondolkozásra időt kérnek, a fegyvernyugvás' meghoszszabbítására készeknek nyilatkoztatják magokat, azonban számot tartnak Belgium' belső állapotjának a békövetkező tél alatt mul-

hatatlanul roszzszabbulására, használják ezt, hogy itt újságlevelek, és titkos össze köttetések által az orángisták' felekezete szaporitassék. Oroszországnak a keleti megváltozott viszonyok által nagyobbá lett befolyására támaszkodnak, 's e' képpen, segítve belső 's külső körülállásoktól, a Restauratiót végre annál könnyebben remélik végrehajthatni, mert Franciaország eddig elé nagy engedéseket mutatott a többi hatalmasságok iránt, és hasznos állás-pontjairól egymás után lemondott.

Brüsselből Nov. 14-ről ezt írják: „Egy kabinet kurir, ki Londonból tegnap estve érkezett, elhozta Leopold Királynak a londoni konferenzia altali telyes megemérettése híret. Ma reggel ő Flsge. egy Ministeri tanácskozás után a 24 cikkelyekre állását aláírta.

NAGY BRITANNIA.

A Courier, Nov. 11-ről jelenti: „A' nemzeti egyesület tegnap tartotta első köz gyűlését. Sir Francis Burdett volt előlülő, mintbogy szerencsés vala, mint látszik némely heveskedő Demagogusoknak a kiválasztottságból kirekesztéseket meggyerni. Ez annyiban bátorságot ígér, hogy az egyesület nem fog republicai pártosság' céljaira fordíttatni. Remélljük, hogy Sir Francis képes fog lenni, mérsékelt és valódi constitutzios principiumokat plántálni-által ama köz tagokba, melyek az egyesület alapítóival, 's azokkal, kik annak a' mostani formát adák, nem egy vélekedésben vannak. Az egyesület akkor az időnek mostani zajgásában felette hasznos szolgálatokat tehet, ámbár nem léssen könnyü megczáfolni az ellenvetéseket, melyek intézve vanmind azon egyesületek ellen, melyeknek célzásai a' Parlament reformatioján hatnak. Thelwal út azt a' javallatot tett hogy elégedjenek-meg a' Parlament re-

formációjával, de jóvallatja félre vetetett, a' mi annál inkább hámulásba ejthet, hogy Thelwall úr Radikális Reformator, 's egész életét ezen ügynek szentelte."

GÖRÖGORSZÁG.

Courier de la Grece Sept. 20-kán Igazság Ministere Ciciliáni közönségessé teszi hogy a' Porosban és Hydriában volt öszveesküdtek Felső-árulási bünt követtek el, 's miud azon károkra nézve melyeket a' tengeri erőnek semmivé tételevel okoztak felelet terbével tartozunk. Az Insurgenseket két szakaszokra lehet osztani, az egyikre tartoznak azok kik a' revolutionnak fő indítóji voltak, a' másikkra kik abban kevesebbé hibások, ha ezen utolsók meghatározott idő alatt a' becsület és kötelesség útjára vissza térnek bocsánatot nyerne, az első Classisbeliek pedig egy 5 Senatorokból álló Biztoság által meg fognak ítéltetni. Ezen első Classisba tartoznak a' Hydriai igazgatás négy tagjai, Konduriottis, Orlandos, Bulgáris és Kriesis; továbbá Conduriottis György, Maurocordato Sándor, Miaulis András, Sahinis György, Falángas, Pharmakidis; Polizaides és Guika.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Moniteur előadja az Igazság Ministerének arról való tudósítását a' Királyhoz, hogy Franciaország különböző ítélőszékein 1821-től 1830-ig 10 esztendő alatt hány polgári perek fordultanak legyen elő. Ezen idő alatt az alsó ítélőszékeken 1, 210, 556 perek látattak el, e' szerint a' népeseledést 31, 858, 394 lelkekre számítván, 10 esztendő alatt 26 személyre jön egy per. Legtöbb perek voltak Nimesben és Grenobleben, az hol minden 15 személyre, legkevesebb a' Rennesi ítélőszéken az hol 95 személyre esik egy per. A' Párisi Kir.

ítélőszéken minden 21 személyre egy per jut. — A' Perek' száma nincsen a' népeseledéssel idomzatban, mert a' Grenoblei ítélőszék kerülete népeseledésre nézve a' 18-dik, a' perek számára nézve pedig az 5-ik helyet érdemli, ellenbe a' Rennesi ítélőszék vidéke a' népeseledésre nézve a' 2-dik, a' perek számára nézve pedig csak a' 26-dik helyet foglalja. Ezen perek száma a' föld kiterjedésétől sem függ, ugyan is ezen tekintetben a' Párisi és Rennesi ítélőszékek környéke egyenlő még-is azon 139, 517, midőn ezen csak 26, 558 perek fordultak-meg. — Ezen 1, 210, 556 perek között, az alsó székekről 115,021 perek vitettek felyebb 2-dik instantziájú királyi ítélőszékek eleibe, 's ezek között végre 5919 perek juthattak a' Cassatio utolsó instantziájú ítélőszéke eleibe, hol a' hozzá juthatott ítéleteknek mintegy hetedrészre cassáltak.

Páris, Nov. 14-kén: A' Követek' kamarájának e. h. 12-kén: tartatott ülésében adta elő Charpentier úr a' Mosel Departement-jának több száz lakosoktól aláírt következő kérését: „Egy Hősökkel oly gazdag század' egyik legnagyobb Hadivezére a' Párisi capitulatio megszégésével feláldoztatott, 's Franciaország nem tudja hogy hol nyugodjanak porai. A' Státusi felsőség minden bizonytal a' Marschal Ney időssebbik fiát Párisi méltóságra emelvén, maga részéről a' mennyiben tölle függ ezen igazságtalanságot jóvá igyekezik tenni; de az egész nemzetnek-is segíteni kell ezen elégtételt, ezen Departement mint a' néhai boldogult szülőtte-helye szerencsésnek tartja magát hogy ebben az első mozdítást maga teheti. Mi tehát kérjük hogy egy törvény által parancsoltasson: 1) hogy a' Marschal Ney porai a' Pantheonba helyeztessenek; 2) hogy a' közönséges kinc-

tárból nekie emlék emeltesse. A' Referens így szólla: Nincs miért emlékeztessék az Urakat Marschal Ney nagy hadi tetteire, 's az ő perében elkövetett igazságtalanságokra. Csak azt akarom az uraknak eszékbe juttatni, midőn az ő védlője mentésében azon utolsó ezközhöz folyamodott, hogy az 1814 beli egyezés Saarlouis-t Francia országtól elszakasztván, Marschal Ney többé már nem Francia, ezen szabadítása eszközt, ő nagy szívüleg megvetette, fel kiáltván: Francia vagyok, 's mint Francia akarok meghalni! köszönöm védlőim' szabadításomra czélzó ígyekezeteket. Európára 's a' késő maradéokra apellálok. „A' maradék Uraim kimondotta Marschal Neyre ítéletét, 's őtet az ujjabb idő' legnagyobb Hadivezérei sorába helyeztette, porai helyéül a' Pantheon-t mutatta! Kevesebbet tegyen-é Franciaország mint azon szomszéd ország' Igazgatása mely Saarlouis-nak birtokában van, 's megengedte hogy azon házra melyben Marschal Ney született, egy felyülírás tétessen! Valyon az Igazság nem többet kíván é mint a' Maschal porainak a' Pantheonban való helyeztetését? Nem igazság-é hogy nekie a' Status' költségén emlék emeltesse? Ez a' kívánsága a' Referensnek valamint az egész Biztosságnak, mely is azt akarja hogy ezen kérés küldessék a' Ministeri Tanács' Elölülőjéhez. — Corcelles Úr: Mosel Departamentje lakossi kérése fajdalmas emlékezeteket ujjit meg. — Ezen padokon többeket látok a' Marschal Ney dicsősége bajtársi közzül, nem tagadnak-meg ezek az ő elhagyatott poraitól néhány virágszálakat 's el nem mutatnak egy elkövetett vétket jóvá tenni. Esküvéssel pecsételt szó, 's egy sérthetetlen Capitulatio volt Marschal Ney paizsa; 's még is megöletett. — Keveset ügyeltek megítéltetése formálitással,

a' Fő Törvényszék egy Biztossággá változtatott. — A' Biztosok meg hivattak, 26 Birák kirekesztettek; 55-tön nem szózatolhattak, kevés száma a' Biztosoknak őtet kegyelembe akarta ajánlani. — Híjábanvaló fáradság! Egy Minister ki egyszerűsmind biztos is volt, felkiálta: „ki mérészel itten annyi szánakodást mutatni! — Halálát kívánták 's azt meg is adák. Az armáda' ékessége, ki vitéz karjával ezer ütközetekben az ellenséges battalionokat szélyelűzte; kit ama rettenthetetlen armáda Vitézek' Vitézzének nevezett, kora' virágjában nem az ellenség de francia golyóbisoktól esett el. — Nyitassék-meg végre a' Vitézek' Vitézzének a' Pantheon! nyugodjanak csendesen porai, Vitézsége 's nagy szive' bajtársi porai mellett! — Generál Lamarque: Az Urak mindnyájan voltak a' Pére Lachaise temetőjében, a' megkülönböztetett polgárok virtussai 's nagy tettei emlékei mellett, mellyeket a' hazasírat, vehettek az Urak észre egy négyesegű pásintos dombot, mely vas-rostélyjal van körülveve. Minden oszlop, márvány, feljúlírás nélkül! Egy néma sirdomb, mely ez előtt még kevéssel nem mérészelte azon nevet nevezni, mely most minden szájban van, 's melyet a' jelenkor kevélyen ad-által a' következő világnak. Itt nyugosznak Franciaország Marschalja' Elchingeni Herczeg, 's Moskaui Princz Ney' porai. Az igazság' nevében kívánom azon engesztelő áldozatot, nyitassanak-meg nekie a' Pantheon kapuji, 's oldoztasson-fel Franciaország egy igazságtalan ítélet alól. Nyugodjanak az ő porai azon Martírok mellett, kik a' szabadságot véreikkel pecsételték, azon szónokok között, kik azt ezen szolló szék-ből oly tüzzel és dicsőséggel oltalmazták. — Utasitassék ezen kérés a' Ministeri-tanács-hoz, mely minden bizonyna

nem fogja elfelejteni hogy a' Ney nevét, a' Labedoyere, Chartran, Montou Duverney neveik mellé kell helyheztetni.

(Végezte következik.)

Páris, Nov. 12-én: A' francia kabinét még mindég nagy nyugtalansággal várja a' hollandiai Király' elfogadását. Talleyrand Úr naponként azzal biztatja országlószékünket, hogy a' 24 cikkelyek' elfogadtatásának minden vonakodás mellett is múlhatatlanul el kelljen következni. A' Wilhelm Király' késedelmeskedésének okai háromféle neműek: 1) az ő természetes nyakassága; 2) a' Hollandiaiak' valóságos enthusiasma, mely miatt nem mutathatja ő magát azok jussaik' lágymeleg oltalmazójának; 3) azon kívánsága, hogy a' Petersburgi kabinéttel, közel atyafiságban lévén azzal, még tanácskozhassék, jóllehet annak céljai a' konferenciában már kinyilatkoztattak. A' francia kabinét mindazonáltal követje' vélekedésén van, hogy a' hollandiai Király nem sokára még is az elfogadásra határozza magát el, mint-hogy a' prussiai 's a' austriai Udvarok annyira sürgetik azt, 's ezen elhatározást Európa' nyugodalmára-nézve múlhatatlanul szükségesnek nézik. A' francia országlószék ezen resultatumot oly szükségesnek és közel-lévőnek tartja, hogy határozásait még belső politikájára nézve is az szerént rendeli. Ide tartoznak főképpen a' pairséget és civil-listát illető kérdések. Ha az elfogadás nem sokára megeshik, a' civil-listát tárgyzó törvényben 15 milliót törekednek a' kamarákban keresztül vinni, ha pedig késik az Hollandia részéről, úgy csak 12 milliót.

Lyon, Nov. 10-én: Németország' és Helvétzia' selyem-fabrikái, Lyon' portékái kelésének sima matériákban már régóta nagy kárt okoztak. Ez a' kereskedésnek Franciaországban a' juliusi na-

pok olta akadozása miatt még érezhetőbb leve. — A' fabrikák' urai annakokáért az elkerülhetetlenhez nyulának, 's dolgozósaiknak itt igen nagy munkabérért lejjebb szállíták, hogy kevesebbek legyenek költségeik, 's portékáik' o'cso'bb ár-
ra által, azoknak keletet szerezzenek. E' miatt a' selymet dolgozók ezereknént öszve-csoportozának, 's a' nélkül hogy valamely más kicsapongást tettek volna a' Praefectura elébe nyomultak, hogy ott egy magass munkatarifa' megállítatását kívánják. A' Praefectus — mint Straszburchban — eléggé gyenge vala a' dühösködő 's fenyegetőző sokaságnak engedni. Ezen hibás léptét mindazonáltal a' következő nap' általlatá, mert az új tarifával a' már mozgásba jött 's mérés-szé lett munkások nem elégedtek-meg, hanem más kívánságokkal állottak-elő. A' Praefectus jobban állatá most hely-beztetését, 's a' zajsó embereknek keménységgel állott-ellent. Midőn azok láták ezt, vissza térének a' csendességhez és rendhez, 's a' mint látszik meg is maradnak a' mellett. — Ne mondja már többé senki, hogy okos szabadság az embereket emberibbakké, maga meggondolobbakká, 's szelidebbakké nem teszi.

A' Követek' kamarája Nov. 14-ki ülésében, a' hadiseregnél való elemeneltetlét törvény cikkely' elrendelését folytatta. Egy amendementje Garraube Úrnak, melynek foglalatja ez volt: „Az elemenések a' Király' kiválasztása által csak olyan listák szerént történhetnek, melyeket az Obersterek készítnek 's a' felügyelést vivő Generalok helyben hagy-
nak.“ hosszszas vitásra adott alkalmatosságot a' királyi praerogativák felől, nevezetesen Marschall Soult részéről, kit Montalivet Úr követett. A' Kamara az amendementet elfogadta, nem ügyelve a' Ministerek' ellenvetéseire.

Olvasóink előtt eléggé ismeretes lehet a' Franciaország köz-társasági idejéből nevezetes Sieyes, kiról-is így írnak a' Páriisi levelek Nov. 14-ről: Közelebről látám az öreg Sieyes-t a' maga kicsin háza áltánján csendesen és minden mozdulás nélkül ülni, midőn oly sok mozgások valának körülte Páriis út-száin, éppen az ő házához rugó Boulevardon hallaték az előtt való nap azon nagy fájdalmat jelentő vad lárma, mint a' szerencsétlen Lengyelek' temetési éneke; ekkor csendesen üle a' hajdoni Triumvir a' nap melegén, mely az ő nagysága' deli pontján nekie nem oly szelíden világola; háta megett vala a' XVI-dik Lajos elhervadt Monarchiája, a' köz-társaság minden constitutioival való zavaros élete, a' Császárság a' maga magos zavartetőjével 's mély lejtőjével, így a' Restauratio 15 esztendeji, mely oly sok ezerek' életével vala vásárolva, 's egy-néhány órák alatt egybe roskada; — oly sokat — oly nagyot megérni egy emberi rövid életben, úgy hogy mind ezen véghetetlen tapasztalás mellett-is, csak a' közelebbi jövőre nézve-is semmi egyéb bizonyost előre nem láthat, csak hogy rövid időn az ő fáradt teste-is a' hozzá közel lévő Peré Lachaise temetőjén fog nyugodni a' vitézek' vitéze felyűlírás nélkül lévő sír dombja mellett.

Berlinből, Nov. 11-én: Külföldi levelekben gyakran úgy beszélnek Koronaherczégünkről, mintha az, a' legelhatározottabb ultraismust vallaná, 's mintha minden alkalmatossággal szenvedelemmel mondaná-ki ezen gondolkozása' nemét. Annyira mennek, hogy a' Herczegnek nyilvános helyeken tett oly kinyilatkoztatásokat tulajdonítanak, melyek ama politikával, melyben Prusszia mutatkozik és mozog, ellenkezésben állanak. Sőt nem régiben azon ártalmas ál-

lítás-is olvasók, hogy a' Herczeg nem barátja a' népek! — Igaz, hogy Koronaherczégünk teljességgel nem számlálthatatik liberalisokhoz, e' szót azon értelemben véve, melyben azt egy felekezet darab idő olta kelendővé tette, a' melyel mindazonáltal végre a' legindulatosb oppositio olcsó phraseológiája annyira vissza élt, hogy az által maga a' nevezet-is elvesztette hitelét, 's a' felekezet azt a' constitutiobarátjai', vagy constitutionalis royalistak' kevésbé bé mocskolt nevezetével ohajtotta felcserélni. E' nemben liberalisnak Koronaherczégünket valóban nem magasztalhatjuk, hanem annál inkább e' szónak ama tisztább értelmében, mely nem politikai felekezetet, hanem a' karakternek nagylelkűségel teljes irányzatát jelenti. Merészen állíthatjuk, hogy a' Koronaherczeg éppen oly kevésbé tartozik ama Liberalismushoz, mint annak ellenjéhez az Ultraismushoz. — Mennyire barátja pedig a' népek a' Herczeg, annak megmutatására, a' sok, naponként megújított, de valóban lárma nélkül tett jótévő 's gondoskodó cselekedetek mellett mindenek fellett csak azon egy környűllállást kell megemlíteni, hogy a' tartományi karok alkotásakor, a' Herczeg' előlülése 's legbuzgóbb munkálodása alatt a' polgárok' és falusiak' képviselete, nem csak mindenütt egyenlővé tétetett a' főbb rendűek' képviseletével, ha nem több esetekben azt még feljűl haladó viszonyba is helyheztetett.

Az Bristoli nyughatatlanság egyik vezérloje Liverpoolban megérkezése után néhány minutával megfogott sokan közűlök Amérikába, igyekeznek elszökni.

Hírdetés: Kolo'svártt belső Magyar útsza' verőfényi során egy jó épűletű ház van eladó a' piatzhoz közel. A' többit megtudhatni ezen újság' kiadójának.